

მშენებელი

№ 40

1917

- კაცო, მთელი ქვეყანა ეკლესიის სახელმწიფოსაგან ჩამოშორებაზე ფიქრობს და თქვენ ასხლა აღადგინეთ ავტოკეფალია?
- რასაკვირველია. მაშ რომ არ აღგვედგინა, რა უნდა ჩამოგვეშორებია სახელმწიფოლან?

მსხვილი ვაჭარი

ჩემის აზრით, შემცდარია ის შეხედულება, თითქო მსხვილი ვაჭარი, უთუოდ მსხვილი იყოს, როდესაც კარკატურისტები მსხვილ ვაჭრებს გაბერილებსა ხატავენ, ამით ერთგვარი პროპორციის აღდგენა სურთ და ამ კეთილი სურვილით მკითხველნი შეცდომაში შეჰყავთ.

თფილისის მილიციის უფროსმა, ივანე კაჩუხოვმა, საესებით დაამტკიცა და დაასაბუთა ჩემი შეხედულება მსხვილ ვაჭართა შესახებ. მან შემეშუავა ფრიალ საგულისხმო ფორმულა:

— მსხვილი ვაჭარი პირდაპირ პროპორციონალურია თავისი სავაჭროსი. —

ეს დებულება თქვენთვის უფრო გასაგები მაშინ იქნება, როცა გაითვალისწინებთ თვით სავაჭროს ფორმულას.

— სავაჭრო დაწესებულება მსხვილ ვაჭართა ქვემოთ სავსეა, ზემოდან ცარიელი.

ამგვართ, ყოველი მსხვილი ვაჭარი ცოცხალი, მორალური კობია მისივე სავაჭრო დაწესებულებისა: ქვემოთ სავსე, ზემოდან ცარიელი. —

თქვენ მოკესხენებათ, მოწყალენო ხელმწიფენო, რომ სავაჭრო დაწესებულება მსხვილ ვაჭართა ორი: ზემო და ქვემო სართულისაგან შესდგება. ზემო სართულს მალაზია ეწოდება; ქვემოს კი საწყობი. უმეტეს შემთხვევაში ეს ორი განყოფილება ერთსა და იმავე შენობაშია, ხშირათ კი სხვა და სხვა ალაგასაც ეს უკანასკნელი უფრო ძვირია, მაგრამ უფრო სასარგებლოც.

როდესაც საქონლის ფასი აიწევს, მაშინ საქონელიც ზევით აიწევს და საწყობიდან მალაზიაში ამოვა.

როდესაც ფასი დაიწევს, საქონელიც მალაზიიდან დაბლა დაიწევს და საწყობში გაღიბარდება.

დღეს დღეობით ეს კანონი „ასვლა-ჩამოსვლისა“ თვალსაჩინოთ დაირღვა. მიუხედავთ საქონელზე ფასების აწევისა, იგი მაინც ზედა სართულიდან ქვედაში გადაბარდა. ეს გარემოება ერთობ ეუცხოვა სხვათა შორის მილიციის უფროსსაც და განიზრახა საკითხის გამორკვევა. ამ მიზნით მან ჩა-

მოიარა. ზოგიერთი მსხვილი სავაჭროები და აი რა გამოირკვა:

სავაჭრო ჩილინგაროვისა. მალაზია, (ანუ ზედა სართული) ცარიელია. საწყობი, (ანუ ქვედა სართული) სავსეა. იქ აწყვიდა ჩითეულობა 150000 მანეთისა. 6 დიდი შეკვრა, გასაგზავნათ დამზადებული (ფას დაუდები), აგრეთვე ბამბის ნაქსოვი 260000 მანეთისა.

დღეს, როდესაც ჩითეულობის ფასი ეგზომ აწეულია, საქონლის მალაზიიდან საწყობში გადატანა გაუგებარი იქნებოდა, თუ რომ მალაზიის გამგეს თავისი საგულისხმო განმარტება არ მიეცა კომისარისათვის. აი ის განმარტებაც:

— ჩვენ არა ვყიდით ჩითეულობას იმიტომ, რომ ხშირად მოდიან სალდათის ფორმაში გადაცმული ჩარჩები და თხოულობენ დიდხალ საქონელს. თუ მათ უარი ვუთხარით, მაშინ პოგრომს მოახდენენ, ხოლო თუ მივეცით, მაშინვე ჩვენ თვალ წინ გაჰყიდინან სამწილ ფასად.

ეს განმარტება იმ ზომ მოსწონებია ბნ კომისარს, რომ ცალკე ჩაუწყერია ოქმში, რათა მომავალთაობას არ დაეკარგოს მისი სიბრძნე.

იმვე ჩილინგაროვის საფართლო სავაჭროს ქვედა სართულში აღმოჩენილა 59 წყვილი კალოში და 21500 ცალი პაპიროსი. კალოში მას აღბათ თავისი ოჯახობისათვის სჭიროდა, მაგრამ პაპიროსების დანიშნულება ჯერაც გამოურკვეველია.

ჩვენ დღეს დღეობით დავკმაყოფილებით ამ ერთი მაგალითით. თფილისში ბევრმა იცის, ვინაიდან ამისათვის გეოლოგობა არ არის საჭირო, რომ ჩვენი ქალაქი გაშენებულია არა თინნარ ნიადაგზე, როგორც ეს ზოგიერთებს ჰგონიათ, არამედ ბამბეულ, შალეულ, და სურსათეულ ნიადაგზე. მილიციის უფროსი ენერგიულათ მოეკიდა ამ ნიადაგის გამოკვლევის საკითხს, მაგრამ მუშაობა მოულოდნელათ შეაჩერებინეს.

ჩვენ ვიმედოვნებთ, რომ ეს საქმე დავიგრიგინდება და თფილისელ მსხვილ ვაჭართა სავაჭრო და ჰკარავს მათ პატრონთა მსგავსებას, ე. ი. გახდება ზემოდან სავსე, ქვემოთ კი ცარიელი.

ეშმაკი.

„შეპრეკიდის“ ლექსები.

(საქუთაისო)

1

ოუ ჩელო, სიჩჩელო
 ოდელია ია-უა,
 (ლოტბარობა და ლოლუა!!!)
 მომდერლების გუნდი „ხროი“,
 (რა ცუდია ჩვენი დროი.)
 სიმღერები მარგალური
 ვერ აიტანს სმენას ყური.
 მარგალია კოჩი ძუკუ
 მას ქორთული „ვარ ვა უკუ“.
 ქუთაისი იმერული,
 კონცერტი კი მარგალული...
 კონცერტი და რა კონცერტი
 საუცხოვო, ჯგირი, ჯგირი,
 მომზიბღლედი გასაკვირი!
 (კასრაძე და მისი ვირი!)
 იმედაშვილის შექება,
 (არ გეგონოთ თქვენ ხუმრობა)
 იმედაშვილს ვინ არ იცნობს
 „კრიტიკოსს და ლიტერატორს“
 პოეტების მედიპლომეს
 „შესანიშნავ აგიტატორს“...
 ხო და მისი ქება, ხოტბა
 ეს დიდ რამე ჯილდოს უდრის
 (რო თქვას კაცმა კიტრათ კი ღირს!)
 (რა ცუდია თავს რო ვიქრის!)
 წვერი გძელი,
 ქკუა თხელი,
 თავი მზატე—ცალიერი
 ჰერი ბიკო, ჰერი, ჰერი
 რა კარგია მწვადათ მწყერი!..

2

ლაღე, ლაღე თაბალაღე
 (ლაშაზ ქალებს ვენაცვალე)
 რა კარგია ქუთაისი,
 (ვით სთქვას ენამ ფასი მისი.)
 რა ქალები, რა ქალები!
 დმერთო ჩემო რა ლაშაზი,
 ლოყა ლალი, ტურფა-ნაზი.

ბაღი, ქუჩა, სვირნობა,
 ხვინტრიცობა, არშიყობა.
 „ქუთათური“ კავალრობა,
 პირზე პუდრი შეფრქვეული,
 (ბაღში ღამე გათეული.)
 შემდეგ სახე გამოცვლილი,
 თან მუცელი წამოზრდილი.
 ცრემლის ფრქვევა, ვაი-ვაიში
 დედის წყევა, მაისი შიში.
 „აკუშერკა“ და ბებია,
 აფთიაქი და წამალი,
 (ჰერი, ბიკო, არალალი
 ქალებს დაუდგება თვალი,
 არც ერთია იქ მართალი).

3

ნანა, ნანა, ნანი ნანა,
 (რა ქრელია, ეს ქვეყანა)
 რა არ ხდება, რა არ ნახო,
 (სასაცილო, სავაგახო)
 ქუთაისი ცნობილია
 მოქიეფე ავარებით,
 (სავსე არის სულ მოვრალეებით.)
 გრიგოლ ლალი
 ლაღათ ქშინავს,
 ცხენს აქენებს, ეტლით ფრინავს.
 როს გადაჰკრავს კახურ ღვინოს,
 მაშინ უნდა იბრიგინოს.
 ვაჟკაცია მოყვანილი,
 ვის ვინდა არ შეედრება,
 (რო შეხედო, სწორეთ ზეგნის
 დიდი ვინმე გეგონება...)
 ბელადია ფედერალთა
 საქმეს სწადის სასახელოს,
 (რალა უკირს საქართველოს!)

4

დელი, დელი, დელი, დელი,
 (გეიხუქა შენი მღვდელი)
 უბრავეში გიხელი,
 ენახო ილო*) ცრემლღებს ღვრიდა,
 ჯაფარიძე სხდომას ხსნიდა,
 ფედერალისტები თრთოდენ,

*) იგულისხმება ეოფილი თავი აღას ჩიქოვანი.

ყველაფერზე, ყველაფერში
 მხოლოდ პროტესტს აცხადებდენ.
 „კლავიორნი“ ტაშს უკრავდენ,
 ამხანაგებს ბანს ურთავდენ...
 „რეჩით“ კერი ზანზარებდა,
 და „ილო“ კი მოწყენილი
 კუთხეს იჯდა მობუზული.
 ვინ იცის თუ რას ფიქრობდა,
 ვის სწყევლიდა, რას ნანობდა.
 ჩაუარა „ღვაწლმა“ უქმათ.
 (ეპ, „რეჩებო“, ეპ, „რეჩებო“
 და გულ ცივო „ესდევებო“)
 რათ არ იცით ფასი შრომის,
 (მებრალეები მაგრამ რა ვქნა
 ილო ენა გამოქნილო).

5

ჰერი, ჰერი, ჰერი, ჰერი
 (წაწყდა ბერი, სულის მტერი
 რათ არ შეიბრალეთ ილო,
 რა კარგია თბილი კვერი)
 რა ცუდია შიმშილობა
 ხორცი—ჭირი, პური შავი,
 (ოპ, ვაგისმათ ვაქრებს თავი)
 ბორში; ხარჩო—ბუზიანი,
 ღვინო — ძმარი, შხამიანი...
 ცარცვა-გლეჯა, წყვეა-ლღუტა
 (ეპ, რა ხდება, ვაი დედა.)
 სიცრუე და მოტყვილეზა
 ყველგან მყვლეფელეების „ხროი“
 (რა ძნელია გადატანა)
 რა ცუდია ჩვენი დრო...

„შეპრენტილი“.

მოხსენება დიდ ეშმაკს

დიდ-თიონე აედან.

თანამათ თქვენი ბრძანებისა, დიდო ეშმაკო,
 შეუდექი თიონეთის რევიზიას. ქ. თელავიდან დილა
 ადრიან გავემგზავრე, თან მიახლდა მთელი ლაშქარი
 ალქაჯების, ქინკებისა და ჯოჯონეთის ბნელი ძა-
 ლებისა.—ჩვენი ავტომობილები ერთი მგორეს მის-

დევდა... მთელი ჩემი რაზმი სამხრედრო დიქტატუ-
 რის ხასიათზე იყო, გზა და გზა შეტაკება და სრო-
 ლა გვექონდა.

სოფ. ახმეტაში სოლო შეგვეგება პურ-მარ-
 ლით., მას რეაქცია მისდიოდა ეგონა და სიხ-
 რულმა აიტაცა... „დაკალი“ გაგვიკეთა „ქალე-
 ბის აჯანყების“ შესახებ,

თიონეთიდან სამ ვერსზე კოლა შემოგვეგება.
 მან მოწიწებით მოიხადა „ანგლისკი“ ქული და მო-
 ხსენება გამიკეთა ქალთა შეტაკების გამო. მოვი-
 სმინე რა მოხსენება, საჩქაროთ გავეცი ბრძანება,
 თუჯის ჯვარით იქნას დაჯილდოვებული კატო გო-
 ჯიფვი, როგორც კარგი მოქიდავე. ევა დოლიაშვი-
 ლი და ივლიტა გოჯიაშვილი, ვითარცა მებრძოლ-
 ნი, ვილგვლმის ყაიდაზე რკინის ჯვრებით დავსა-
 ჩუქრე... აგრეთვე ვბრძანე: აიკრძალოს იორის პი-
 რათ ქოლგებით ჩხუბი, ხოლო სამივე მებრძოლი
 გაგზავნილ იქნას დასაუღეთის ფრონტზე.

მდინარე იორი წყნარათ გავიარეთ. სატახტო
 ქალაქში სანთლებით შევედით. ახალგაზდა სტუ-
 დენტი ჩეულებრივი ღიმილით შეგვხდა., მოხსე-
 ნება დაიწყა:

— ქალაქში სიწყნარეა, თქვენო უდიდებულე-
 სობავ! დღეს სამოცდა ჩვიდმეტი ლოთი დავიპო-
 რეთ. რამდენიმე ვედრო არაყი დაღვარეთ. ორმოცდა
 ერთი ჩხუბი იყო. არიან თავ-გატეხილები. დრო
 გამოშვებით ლოთების მანიფესტაციაა. სიწყნარე
 და წესრიგი საუცხოვოა. ნაბოქაულარი ცისკარო-
 ვი გაგვექცა. დაჯილდოვებული იქნა ახალგაზდა
 სტუდენტი „გიორგვესკი“ „კრესტით“.

ალექსანდრე აბაშაძეს ქალების კრება გაემართა,
 ორმოცამდე ღედბრები შეეყარა და აგიტაციის
 უწყვედა:

— თუ ჩემს პარტიაში ჩაეწერებით, თითო-
 შვილს გავანთავისუფლებ, მივსწერ მეფე ნიკოლოზს
 და შეიწყალებსო.

კრებაზე მოულოდნელათ შევედით, აბაშაძე
 შეკრთა, ჩქარა გონს მოვიდა და თანჯარიდან გა-
 ქცევა დააპირა. სტაცეს ხელი და ჩვენება ჩამო-
 ართვეს. ვბრძანე: გადაწერილი იქნას იგი „მეფე
 ნიკოლოზის“ პარტიაში...

შენაშენ ღუქნებიდან-ღუქნებზე გახტოდ-გა-
 მოხტოდა, მაღალი ჩოხოსანი, თვლების ქანქურობ
 ჩვენსკენ იტყირებოდა, ლაშქარმა ჩემმა ისმინა
 ბრძანება ჩემი და წარმომიდგინა აგიონში.

— ვინა ხარ შენა?
 — მე ერთ დედაკაცსა ვცემე,— მომიგო მან.
 — რას გეძახიან?
 — დროშის დახვევა მოვიწადინე, მარა ვერ ავასრულე.
 — სად ცხოვრობ?
 — აქ დიქტატურა გამოაცხადეს.
 — გიჟი ხომ არა ხარ?
 — კეტები და ხანჯლები ამართეს...
 — თავე კარგათ არ გაბია?
 — ხანჯალი მქონდა ვერცხლის იგიც წამარ- თვეს, იფილისს გეახელ და გადამისახლეს...
 — გვარს გეკითხები?
 — კოპერატივში ანგარიშები ვადამირივს, როცა ჩვენში გამოჩნდა უცხო პირები, სულ მთე- ლი ხალხი გადავირივს...
 — რას მივდ-მოვლები?
 — მიწების ყიდვა მე განვიძრახე, მაგრამ ბო- ლოს ზედ წამალახეს...
 — გვარი მითხარი, გვარი!..
 — უთაგბოლო მისხა ძებვიაურს მეძახიან.
 — გბრძანე: ვაგზავნილ იქნას საგიჟეში.
 — სასურსათო კომიტეტში „მეშოკით“ ფქვილებს ითვლიდენ. ჩვენ შესვლისას ყველანი შეშინდნენ, სი- მონ წიკლაურმა საჩქაროთ მიბასუნა:
 — ორმოცი ფუთი კარაქის კონფისკაცია მო- ვახდინეთ.
 — ყველი და ერბო აუარებელიაო,— დაყო- ლა ბულდანამ.
 — აწერილ იქნა კომიტეტის ვინაობა. კაჩაროვ- სკიმ მოხსენაბა გამიკეთა:
 — 24 საათში მკვლელობაც ხდება, ოქმის შედგენაც, გამოძიებაც, გასამართლებაც და საკარ- ტოლო სასჯელის მოხდაც. ვეღარ მოვითმინე, დი- დო ეშმაკო და ყურები ავუწიე.
 — მატრილიდან თოთურ-თოთია ქინქარაული გა- მომეცხადა. მოხსენება გამიკეთა: ბარისოხოდან გო- გოთურ-გოგოთურმა: შეკითხვა დამიყენა: — შალვას ბარტილიდან ხომ არ ბრძანდებითო? თოფები მომ- თხოვეს... გავეცი ბრძანება შეიარაღებულ იქნას ხევსურნი და დაჩქარებით აკურთხონ მცხეთაში სარდლათ შალვა ქარუმიძე. ბაჩანა გადაკრული შე- მეგება. ჩვეულებრივ მხიარულათ შემომძახა: — დიახ!!! დიახ, ეშმაკის მოციქულო, თქვენთვის გაუჭვებარია ბრბოს ფსიხიკა.

ბრძანება გავეცი ჩაწერილი იქნას ჩვენს რაზმში. მოხსენების შემდეგ „გუთნის“ პარტიაში გა- ვემგზავრე ჩემი გვარდით. სკოლის დარბაზში არა ჩვეულებრივი ფაცა-ფუცი იყო. ჩვენს მისვლას ელო- დნენ. მიახლოვებისას მეორე სართულიდან სიმღერა მოგვესმა:

„თიანეთს ჰყავს ერთი ქალი,
 სოფო ჰქვიან მას სახელი,
 მალლა სკოლაში ბინადრობს,
 დემერთმა მოუმართოს ხელი“...

სკოლის დარბაზში კრება იყო. ჩვენს მისვლას „უკრას“ ძახილით შეეგებნენ. დიდი კამათის შემდეგ, რაკი გამოირკვა თიანეთის მოციქულთა აჯანყება ნიკოლოზ II-ეს“ წინააღმდეგ, ღამის სამი საათიდან დიქტატურა გამოაცხადე... გამოცხადების შემდეგ აღქაჯათა ხორამ დაიგუგუნა:

დიდო, ეშმაკო, დიდ თიონეთში,
 ბრძოლას განაგრძნობს თქვენი კრებულო,
 და ამ ომიდან აწ-ღმერთმა იცის
 თუ ვინ გამოვა გამარჯვებული...
 ამაზაქე ჩვენ ტყვეთა ჩავიგდეთ,
 ივლიტე, სოფო, მისა ახმანი,
 მაშინ დაფიქრდენ, როცა ივემესქ
 ჩვენი ქაჯების მწვავე მათრახი...

ერთი მხრით სდგანან ბნელი ძალები,
 ძველი წესების მოციქულები,
 დიად სახალხო მოძრაობისგან
 აწ გადაცვლილნი დაღუბულები...
 მეორე მხრით სდგას ჩვენი ლოშქარი,
 მებრძოლ ქეშმაკთა — აღქაჯებისა,
 დაუნდობელი დიქტატორები
 ამსრულებელი თქვენ ბრძანებისა...

სიმღერის შემდეგ ჩვენ გავემგზავრეთ სასახლე- ში, იქ ქეიფის შემდეგ ფედერალისტთა და ერ.-დემოკრატიკა შორის სისხლის ღვრა მოხდა მიწის გა- რიგების შესახებ.
 პირველი დღეების ამბებმა ასე ჩაიარა. დიქტა- ტურის შემდეგ შიშინაობაა. ქალაქი დაკეტილია. კრებები აღკრძალულია. გზებზე მიმოსვლა შეწყვე- ტილია. ვაჭრები ვარბიან. ბევრ ადგლას სტიქიუ- რი აჯანყებაა. ჩხეიძის ქალმა რევოლუციონურ გზით დაიტაცა იოსების მიწები. დაიწყო ხუცების ლოთობა.

ზომები მიღებულია... დაწერილებით შემდეგ. თქვენი აღქაჯი.

მეგობრის ნაამბობი

უზაზური ქვეყანას
ყოლი გიჟა ვარზაფანც.
მეგრული ანდაზა.

(ძღვნად ჩემს ყოფილ და მომავალ დიასახლისებს
და აგრეთვე საჩქაროდ გამომცხვარ საზოგადო
მოღვაწეებს).

1

როგორ ვემიყვანე მე შურნალისტი

— კაცო ერთი ცახე ქაღალდიც რომ აღარსად არის გაკრული!.. ერთი ოთახიც რომ აღარსად იშოვება!—ვიმეორებდი სასოწარკვეთილი და დილიდან ხეტიალით მოქანცული, ღონე მიხდილი ვბრუნდებოდი საღამოზე ერთი ამხანაგის ბინაში, რომელსაც შევფარე თავი მას შემდეგ, რაც დიასახლისმა გამისტუმრა...

— იშოვებ?—მკითხა შესვლის უმაღლ ამხანაგმა, რომელსაც ფეხები ერთმანეთზე დაეწყო და თამბაქოს აბოლებდა.

— გაგიგონია?.. მთელი ქალაქი შემოვიარე ტყვილად!—უპასუხე ძლივს და სასომიხილი გავგორდი ლოგინზე.

— მერე ქალაქში რას ეძებდი! —დაიწყო იმან ისეთ კილოზე, თითქო მისთვის გადაუტრეული საკითხები არც კი არსებობენო—ქალაქი კი არა ბინები უნდა შემოგველო... ოთახი ვაშლი როდია, რომ ქუჩაში ჰპოვო ვასაყიდად... ის ბინებში აბოვება და არა ქუჩებში... ბინის პატრონები ყველგან დიასახლისები არიან... დიასახლისის თუ მოეწონე, ოთახიც უზრუნველყოფილია... ამიტომ ბინები უნდა შემოიარო... შემოიარო უნდა დიასახლისები... ერთს თუ არ მოეწონე, მეორეს მოეწონები, მეორეს თუ არ მოეწონე, მესამეს მოეწონები... ამრიგად ოთახიც გაჩნდება, კიდევაც რომ არ იყოს საჭირო მისი გაჩრავება... შენ კი ამის მაგივრად დადიხარ ქუჩებში...

მე ხელი ჩავიქნიე უიმედოდ. მე ძალიან კარგად ვიცო, რომ დიასახლისის ისე ადვილად არ მოვეწონები. დიასახლისი ისეთი ცხველია, რომ მას კაცო არ მოეწონება. შემძლია დავიფიცო, რომ არასოდეს არ მოვეწონებივარ დიასახლისებს. მაგრამ

რას ეტყვი ისეთ კაცს, რომელსაც არაფერი გაგვება ამ საგანში?

მე დავღუმი ძალმიღებული და შეუმჩნევლად გავცურდი ჩვეულ ოცნებებში. შეუმჩნევლად გაქრა გაფითრებული ღღე და ოთახის ბნელი კუთხეებიდან გამოჩნდნენ ნაცნობი ლანდები. ავერ ერთი, წყრომის ღმერთივით ვანრისხებული, ავერ მეორე, მესამე. ჰა მთელი რიგი, საშინელი რიგი! ზოგი დანით არის შეიარაღებული, ზოგი ჯოხით. მთელი როტა მიახლოვდება, მემუქრება და ეგ არის ჩამქოლოს. მეშინია, ვეკანკალებ... ოხ!..

— დავწყევლოს ღმერთმა უღმერთოებავ!—მივაძახე რაც ძალი და ღონე მქონდა და ის იყო გამომეღვიძა საშინელ ტანჯვაში. უკვე დილა იყო.

— რა დაგემართა კაცო?—შემეკითხა ცხარედ გაფითრებული ამხანაგი, რომელსაც გამოღვიძებოდა ჩემს ღაღადისზე.

— ეხ ამხანაგო, შენ რომ იცოდე რა დამესიზმა... ჩემი ყოფილი დიასახლისები შეყრილიყვნენ და ჩაქოლვას მიპირებდნენ.

— შენ, ჩემო ძმაო, ყოველ სისულელესაგან ტრაგედიას ნუ აკეთებ!

— სისულელე რომელია, როცა მთელი როტა დიასახლისებისა... იერიშით მოდის!..

— ბიჭო შენი დიასახლისები ერთი როტაა და თბილისის დიასახლისები რომ შეჭყარო ერთი პოლიც შესდგება...

— ღმერთო ჩემო! სად დავიმალო...

— და თუ როტაში არავის მოეწონე, ნუ თუ ეს იმას ნიშნავს, თითქო პოლიციეც არავინ გაჩნდება ისეთი, რომ მოეწონოს?

ის კიდევ არ იშლის თავისას!
— გამოამყევა აბა!—სთქვა მან გადაქრით, როცა ჩავიცვით, და გავმართა კარბისკენ.

რას ვიხამდი! მდგომარეობა მართლა რომ ტრადიკული იყო! იმ დღეებში ამხანაგი თავის ცოლს მოელოდებოდა სოფლიდან და ჩემი გაჩერება მათ ერთად ერთ ოთახში შეუძლებელზე შეუძლებელი ხდებოდა. სასტუმროებში ბინა არ იყო, არც სიამისო ჯიბე გამაჩნდა. მეტი რა გზა იყო, უნდა მომეძებნა ბინა.

გავყვე ძალაუნებურად და შეუდექით ბინიდან ბინაში სიარულს, გაჩაღდა მოლაპარაკება დიასახლისებთან; გაჩაღდა და მიდიოდა რიგიანად, სანამ

ჩემს ამხანაგს არ გაუჩნდა რაღაც საქმე. მას უმედვე კი, ერთ ხანს, სულ უშუალო მდგომარეობაში ვიგრძენ თავი, მაგრამ უკან დახევა საიშედლოს ვერაფერს მიკარნახებდა. უნდა ისევ გამეგრძელებინა ეს არაკლსიამოვნო მგზავრობა და გაუღდექი კიდევაც. მართალია ყოველ ნაბიჯზე თან და თან უფრო მეკარგებოდა იმედი, მაგრამ ვგრძნობდი, რომ საქირო იყო დამემტკიცებინა ამხანაგისთვის მინც ჩემი თავგამოდებული საქმიანობა. ამიტომაც გადავწყვიტე შემომეველო არა მარტო კერძო ბანები, არამედ: დუქნები, მალაზიები, სახელოსნოები, სარდაფები, სახელმწიფო თუ საზოგადო დაწესებულებანი, და ყველაფერი, ერთი სიტყვით, სადაც კი შეისვლებოდა, „ყოველგან ხალხია, ყველას ბინა აქვს და ვინცობა“, ვფიქრობდი და ვიღობდი არა მარტო ბინიდან ბინაში, როგორც მიჩნია ამხანაგმა, არამედ კარიდან კარში, ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით. ასეთი ჩემი თავგანწირულების წყალობით, ვეწვიე სხვათა შორის, ერთს—კერძო ბინა იყო თუ საზოგადო დაწესებულება—მეტათ არაჩვეულებრივ ალაგს. კერძო ბინა ის არ უნდა ყოფილიყო, რადგანაც არავითარი შინაური მორთულობა არ სჩანდა. ორი-სამი საწერი მაგიდა და სამიოდე კოხტად ჩაცმული ყმაწვილი კაცი, ნათლად ამტკიცებდნენ, რომ ეს უთუოდ რომელიმე დაწესებულება იყო, მაგრამ ასეთი მოსაზრებაც საეჭვო ხდებოდა. აბა რომელ დაწესებულებაში შეგხვდებიან აღტაცებით, უცნობნი კი არა, ნაცნობ-მეგობრებიც კი, რომელ დაწესებულებაში მოგმართავენ ასე გულიანად:

— მე თქვენ კარგა ხანია მოგელოდითო—როგორც მომეგება ხოლმე ერთი ქოჩრიანი ვაჟბატონი, თავზახელოდებულის გამომეტყველებით, რომელიც იჯდა ერთს უფრო ლამაზად მართულ მაგიდასთან და, როგორც სჩანდა; ბატონობდა ამ დაწესებულებაში.

ამიტომ ვსთქვი, რომ არაჩვეულებრივ ალაგს ვეწვიე მეთქი!

მე ისე გამაკვირვა ქოჩრიანი ვაჟბატონის აღტაცებამ, რომ კიდევაც გადამივიწყდა მომხდინა სპრავკები ოთახის შესახებ.

ამკარა იყო, რომ „შევეშაღე“, მაგრამ ვარჩიე დადუმება: ვინცობა, ეგებ ასეთმა შეხვედრამ მაშოვნის ოთახი მეთქი. ეხლა სწორედ არ ვიცი

საიდან დამებადა ეს იმედი, მაგრამ ხომ მოგეხსენებათ: „წყალწოდებული ფინჩის ეკიდებაო“.

— თქვენ არ იზამთ სიკეთეს და არ გაგვიწვეთ თანამშრომლობას?

მე ვერაფერი ვაგიგე, მაგრამ წინდაწინ გადაწყვეტილი მქონდა ყველაფერში დაეთანხმებოდი.

— თქვენ უმკველად შეგიძლიან—გადსწყვიტა იმან საბოლოოდ—თქვენ სწორედ ლიტერატორის სახე გაქვთ!

— საგეფეთში ხომ არ მოგსულვარ—გამიღვა თავში, მაგრამ ისევ დავადექი წინანდელ გადაწყვეტილებას. მისთან, რაც უნდა იყოს, უსარგებლო არასოდეს არ არის კაცის მოხმენა.

— წარმოიდგინეთ—განაგრძნობდა თავზე ხელოდებული—რივიანი თანამშრომლებით მეტად ღარიბი ვართ და რომ გაგვიწვედეთ...

— ნუ მეუბნებით—ჩაიქნია იმან ხელი, როცა მიუთითე ჩემს გამოუცდლობაზე—თქვენს სახეზე, მეგობარო, ამკარად კრთის ლიტერატურული მოწოდება...

ეხლა ვიცი, რომ ჩემი ფერმიხდელი სახის დაღლილობა იმან ლიტერატურას მიაწერა. ლიტერატურა აქ რა შუაში იყო. ღმერთო ჩემო! რათ არ ამოწყვიტე დიასახლისები!..

— თქვენი სახე საუკეთესო მოწმეა მეგობარო—არ ისვენებდა თავზახელოდებული—რომ თქვენ ლიტერატურულად მომხადებული ხართ... ჩვენ სწორედ ესეთები გვჭირია... შით უმეტეს, რომ თქვენ, როგორც ახალგაზრდა კაცი, უთუოდ ახალ მწერლობაში იქნებით გამოწაფული...

— მე პირველი განყოფილებიდანვე მძულდა, რასაც თქვენ ეძახით ლიტერატურას. „ბატგო სად ყოფილხართ რა გინახავთ, ვანოს დედა არ გინახავთ?—დიად ვნახეთ, ვანოსათვის ყვავილებს ჰკრებდა“-ო... ოჯახიც ისე ავიწყნდებო რამდენი დროც დედა ჩემსა აქვს ყვავილების საქრებად მეთქი და გადავადექი წიგნი... მაშინაც არ უკრივდებოდი შეუსაბამობას... ან სად თქმულა და ვაგონილა მეთქი ბატების ლაპარაკი... უკანასკნელ ხანად ლეონიძის ლექსი წავიკითხე „საქართველოში“... „რა ვარდებს დაგიყენებ ნახ-ველობარადო“, ეუბნება სამშობლოს... სახელმწიფოებრივი გამჭირახობაც ასეთი უნდა სწორედ... მოდი და დაეწაფე მას!.. მოდი და გამოიწაფე ამით!..

მ ა რ კ თ ვ ე ლ ი

ქართულმა საეკლესიო კრებამ შე-
მა ეკლესიის გარეშე საერო ტანთ.

Handwritten note: სიონ საიონსა

ქალაქის მღვდელი.
უწინ (ზემოთ)
და ახლა (ქვემოთ).

გურული მღვდელი.
უწინ და ახლა.

სამღვდელმთავარი

საძღვრებათ სცნო, მღვდელ-
საცმელი ატაროს. (გაზეთებიდან).

დეკ. ნოზი.

უწინ და ახლა.

ქართლელი მღვდელი.

უწინ და ახლა.

— ნუ თუ თქვენ ასე „მწყრალოთა“ ხართ მწერლობასთან?

— ცხადი იყო რომ გადავაჭარბე, მაგრამ რა არის აბა გამოუსწორებელი?

— მე მწყრალოდ ვარ ყოველ შეუსაბამობასთან, რომელიც სინამდვილეს ეწინააღმდეგება— ვსთქვი რიხიანად და ვავარტყი მაგიდაზე მუჭი, როგორც შეშენის მართლდაც გაქნილს და გამოცდილს კაცს.

— ჰო... მესმის. გამოდის თქვენ რეალისტი ბრძანდებით.

— მე იმ აზრისა ვარ, რომ მწერლობას მხოლოდ სინამდვილესთან უნდა ჰქონდეს საქმე...

დავიდასტურე ისევ წინად თქმული; ადევლენ ბული ხმით.

— აი ეს არის რეალიზმი... ჩვენ სწორედ რეალისტები გვქირია... რომანისტები ისე გამრავლდნენ რომ თავი მოგვაბეზრეს... და თქვენ სწორედ დიდ სამსახურს გაგვიწვეთ, რომ მოინდომებდეთ და...

თქვენ უთუოდ მიხვდით, რომ არაჩვეულებრივი დაწესებულება, რომელშიც მე შევედი, შემთხვევით, ოთახის უკანაბე „სპრაუკების“ მოსახლენად— რედაქცია ყოფილა. ბინა იქ, რასაკვირველია, არ მიშოვნია, მაგრამ რედაქციის ბილეთი კი შევიძინე და ეს საიმედო გარანტია იყო იმისა, რომ ბილეთი დაწერილიყო ისეთი რედაქციის ბლანკზე, რომელიც ბევრს რამე საიმედოს ეუბნება რეველიუციით დამფრთხალ სახლის პატრონებს, მე შემდეგ დავრწმუნდი, რომ ასეთ ბილეთებს დიასახლისთა შორის, განსაკუთრებით ქალაქის შუა ნაწილში, უფრო მეტი გასავალი ჰქონია, ვიდრე მოციალე პაგონებს ძველი რეჟიმის დროს.

2

როგორ შემოვიძინე კოლპერატორი

ეს მოხდა იმავე საღამოს. მოხდა სულ უბრალოდ.

— შენ კოლპერატორობა არ გინდა?— მომმართა ერთმა ამხანაგმა გოლოვინის პროსპექტზე ხეტიალის დროს.

— მე ვნლა ჟურნალისტი ვარ და მედუქნედ აბა როგორ შემოძლია გავხედე—უპასუხე სერიოზულად.

მე გაგონილი მქონდა, რომ სოფლებში კო-

ლპერატორულ დუქნებს აწყობდნენ. დუქნები ყოველთვის მეჯავრებოდა, მეჯავრებოდა მედუქნეებიც. ამიტომ მეჯავრებოდა კოლპერატორი, რომელსაც... სიმართლეს ვიტყვი—მედუქნებისაგან არ კი ვარჩევდი.

— მერე ჟურნალისტები განა ცოტა არიან კოლპერატორები?

— ისინი ალბად ბურჟუაზიელებია.

— ბიჭო! რა სთქვი!

— ისა ვსთქვი, რომ მედუქნეობას მხოლოდ ბურჟუაზიელები ეწვეიან მეთქი.

— რაღა მედუქნეობა დაიჩემე კაცო! მე კოლპერატორზე გეუბნები და არა მედუქნეობაზე.

— კოლპერატორი გნა იგივე მედუქნეობა არ არის?

— შენ ამის მეტი არ გესმის კოლპერატორი?

— აბა ძალიან კი მესაქიროება რომ მესმოდეს?

— შე სულელო ოც და ათ თუმანს მოგცემენ თვეში!

ამან ცოტა არ იყოს ჩამაფიქრა: ოც და ათი თუმანი ხუმრობა როდია.

-- რას იტყვი?

— მოვიფიქრებ.

— ბიჭო რა მოფიქრება გინდა! ყველა თუ ვარგა შენ „ბუში“ ხომ არა ხარ?

მართლა, ყველა თუ ვარგა, მე ვითომ ბიჭი არა ვარ თუ!

თარაში.

„ეშმაკის მათრახი“

ხელის მომწერლების საშუალებით.

ქალაქის და ყოველგვარი საბეჭდავი მასალის უზომოთ გაძვირების გამო, ჟურნალის ფასი წლიურათ 7 მან, მაგიერ არის 12 მან. ამიტომ გამომცემლობა სთხოვს ხელის მომწერლებს, გამოგზავნონ ზედმეტი 5 მანეთი. წინააღიდეგ შემთხვევაში მომავალ ნომრიდან ჟურნალი აღარ გაეგზავნებათ.

ქანკორა განათმობა

ქალაქის პარკინგის

შეღებვი ქიათურაში.

სტენა I მოქმედებად.

მომქმედნი პირნი:

სიმონ დავითიძე ს. დ. საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე.

გიორგი ს. დ.	} საარჩევნო კომისიის წევრები.
ზაფხაძე ს. რ.	
დავ. ჟღერტი ს. ფ.	
ილ. ჟღერტი ს. დ.	

სოსანა ს. ფ.	} მდივანი.
ეგსევი ს. დ.	
ისიდორე ს. დ.	
სამსახი ს. დ.	
გრიგოლი ს. დ.	
შაქრო ს. ფ.	
ნუცა ს. ფ.	

გარეშე დამსწრენი.

(დიდა. ვაჟთა უმაღლეს ჰიერეულ დაწვებით სსს-წაფლებელში შეკრებილნი არიან საარჩევნო კომისიის წევრნი და სხვა მრავალი დამსწრე სსსოკადოება. დიდ მაგადანზე სდგას საარჩევნო უეთი დაღუქული, რამუელსაც შესტქპ-რიან პარტიების წარმომადგენლები და ელიან კამისარს. გამონჩღება კამისარინ და შეუდგებთან უუთის გასსსს).

ილ. ჟღერტი ნ. დ. მოქალაქენო უმორჩაღლესად გთხოვთ დროებით შეაჩეროთ ყუთის გახსნა და ნება მომცეთ მე ცოდვილს ორიოდ სიტყვით შევევდრო უფალს.

გიორგი ს. დ. ლოცვა თუ გსურთ მიბრძანდით მონასტერში და იქ ილოცეთ. ჩვენ აქ საქმისათვის მოვსულვართ და არა სალოცვად.

ილ. ჟღერტი (ყველას ეხვეწება). უმორჩილესად გთხოვთ ამისრულოთ ეს ერთი თხოვნა. პაუ-ლუსტა ნუ დამტოვებთ გულნაკლულს.

უკლანი. მიესცეთ ნება, მიესცეთ.

სიმონი (ზარს არაწყუნებს). მოქალაქენო! კენჭის თვლის დროს სიჩუმეა საქირო.

უკლანი. სიმონ დავითიძე მიესცეთ ნება, მიესცეთ.

გიორგი (გაჯავრებული). Я протестую. (თავმჯდომარე კენჭს უყრის წინადადებას და ხმის უმრავლესობით ნებას აძლევენ ილ. ჟღერტს ილოცოს. სიჩუმეა).

ილ. ჟღერტი (დაიხოკებს ყუთის წინაშე და ხელებ აპყრობილი). დემტოთ ძლიერო და ყოვლის შემძლებლო! ყოვლად წმინდაო მიტროპოლიტო მტებთისაო, უუწმინდესო კათალიკოსო საქართველოისაო, არხიმანდრიტო, დეკანოზნო, ბლადოჩინნო, მღვდელნო, მთავარნო, დიაკონნო, ბერნო, მონაზონნო და ერთად თეტარნო და შავნო სამღვდელოებაე. გამოაჩინეთ ძალნი და სიწმინდენი თქვენნი და ყველა ამ დაღუქულ იაშვიკში ჩაყრილი ბილიუტენები მეოთხე ნომრებად გადააქციეთ. (მაყურებლებში დიდი ჩოჩქოლია).

გრიგოლი ს. დ. არ შეიძლება! თავმჯდომარეე ჩამწერეთ.

ხმები: გააჩერეთ, გააჩერეთ!

ილ. ჟღერტი. მოქალაქენო, გთხოვთ ნუ შემოშლით.

ხმები: არ შეიძლება, შეიძლება! (დიდი ჩოჩქოლის შემდეგ ილ. ჟღერტი განავრძობს).

ილ. ჟღერტი. ყოვლად წმინდაო დეათის მშობელო და აღექსანდრ ივანჩის მადლო და ძალო, ბარ. პაპავას მუშათ-მოყვარეობაე, მარკოზ ფხალადის არშინო და ილარიონ კობრეიძის მასუტის კატიოლის მადლო და ძლიერებაე, შენ დაანახვე ჩემს ცოდვილ თვალებს და გაავრენ ჩემ უღირს ყურებს, ჩვენ გაზეთ „საქართვე...“ უკაცრავად ცერკოვნი ვედომოსტში ყოფილიყოს დებეშა. ჭიათურიდან, რომ ჩვენ ოც ხმოსანში გვრგებოდეს 19 ადგილი. დემტოთ ყურად იღე ვედრება ჩემი, გამოაჩინე ძალნი შენნი და ნუ მოაკლებ საწყალ ჭიათურას მარკოზ ფხალადის თავობას და ანგია ლეეავას საბჯოს თავმჯდომარეობას.

გიორგი (ძალიან გაჯავრებული). Это безобразие! Намъ надо дѣло дѣлать, а не Богу молиться!

ისიდორე.	} მართალია, მართალი!
სამსახი.	
გრიგოლი.	

სიმონი (ზარს რაწყუნით). მოქალაქენო, არ ჩვენების დროს სიჩუმეა საქირო.

ზაფხაძე (ილ. ჟღერტს). ფაკირი გამოიწერე და ის გადაგიტყვეს ბილიუტენებს მეოთხე ნომრად. სიმონი, არჩვენების დროს სიჩუმეა საქირო. საქმეს შევეუდგეთ, თორემ ჩვენ დღეს მრავალი სთვლელი და საწერი საქმე გვაქვს.

დავ. ჟღენტი ს. ფ. (სიმონს). ეგ არაფერია, ერთ მინუტში გადავებქდავ რემენგტონზე. ბ. თავ-მჯღღმარვე! მეც მომეცი ნება ჩემი ღმერთი ვა-ხსენო.

სმუბი: არ შეიძლება, არა! (სიმონს ზარს უკრავს, დიდი ჩოჩქოლია).

გიორგი. Я зналъ что всѣ захотятъ и по-тому былъ противъ. Теперь ужъ Вы должны позволить и ему. (კენჭის ყრით ხმას აძლევს დავ. ჟღენტსაც).

დავ. ჟღენტი ს. ფ. ღმერთო ძლიერო, ნუ მო-გვიძულებ, ჩვენ არა ვართ ურიგო პარტია. ვფი-ცავ ჩვენ ნიკოს რასტარობნოსტობას, პარმენის ტუზ-ვალეტს, შაქროს ორატორობას, რებეკას რენგვა-ტობას, ნიკა ფხალაძის სოციალისტობას, სოსანას დამსკი კავალრობას, რომ ჩვენ ისინი აღარა ვართ, რაც წინათ ვიყავით. ყველა თავდა-აზნაურთა ჯგუ-ფი და ყველა რევმატიზმით ბებერი პრაპორჩიკები ჩამოგვცილდნენ და ამ ჩემი სახლიკაცის პარტიაში გადავიდნენ. (ნაც. დემოკ. აჩვენებს) დღეს ჩვენ წმინდა სოციალისტები და გლენობის მოსარჩლენი ვართ. ღმერთო ძლიერო, შეისმინე ჩემი ვედრება, აღმოაჩინე ამ გრძნეულ ყუთში ხუთი ხმა მაინც, რათა ჩვენი ნუსტიკო თვითმართველობის გარე არ დაგვრჩეს და მით ემანსიპაციაც დაკულ იქმნეს, დეე დანარჩენი ხმები სხვებმა მიიღონ, ოღონდ ეს ჩვენი ნუსა...

სმუბი: დავოლნა, დავოლნა, ათასი საწერი გვაქვს.

დავ. ჟღენტი. ბატონო, მინუთში გადავებქდავ რემენგტონზე...

სმუბი: გააჩრეთ, გააჩრეთ!

სიმონი (ზარს არაწყუნებს). მოქალაქენო! ხმე-ბის დათვლის დროს სიჩუმეა საჭირო. (დავ. ჟღენტს) გეყოფათ, გაათავეთ.

დავ. ჟღენტი (დგება მუხლის თავების ბერ-ტყით) ღმერთო ძლიერო! შაქროს, ნუსას, მიანი-ქე ხმოსნობა. მათ სიტყვებს მინუთში გადავებქდავ რემენგტონზე. (დგება).

სიმონი (პოლიევქტის). ახლა თქვენი რიგია ლოცვის.

პოლიევქტი ს. რ. მე ვლოცულობ. თუ აქვს ქვეყნაზე რამეს ძალი, ჩვენი კანდიდატთა სიის შერვე ნომრის სიწმინდეც გვეყოფა. (ჯდება).

სიმონი. მაშ შევეუდგეთ ყუთის გახსნას.

ვევლანი: შეუდგეთ! (კომისია, კომისარის თა-ნადასწრებით ხსნის ყუთს. რა გაიღება. ყუთი, თვა-ლები გაუბრწყინდება ყველას).

ავ. ჟღენტი (სიხარულით). „ბზინკ არა, ჩხინკ!“

დავ. ჟღენტი. } ჩხინკ, ჩხინკ!
პოლიევქტი. }

გიორგი. Господа, мы послѣ подсчета ска-жемъ бзинкъ или чхинкъ.

გრიგოლი. მართალია, მართალი!

სიმონი. Ну, господа, приступимъ къ дѣлу, თორემ ათასი საქმე გვაქვს, სათვლელი და საწერი.

დავ. ჟღენტი. ბატონო, მინუთში გადავებქდავ რემენგტონზე, ოღონდ ჩვენი შაქრო და ნუსა არ დამიტიოთ გარეთ.

სიმონი. ბატონებო სიჩუმეა საჭირო. (სოსანას) სოსან, გაუქერი თავები კონვერტებს და ამოიღე ბიულეტენები.

სოსანა. კი ბატონო, ოღონდ სულ ტრეტი ნო-მრები ამოვიღეს და გინდა ფურგუნის დიშლაში შევებმები.

შაქრო . }
ნუსა . } ბრავო, სოსანა, ბრავო!
რებეკა. }

(სოსანა უჭრის კონვერტებს თავებს და იღებს ბიულეტენებს. პირველ კონვერტში აღმოჩნდება მესამე ნომერი. სოსანა სიხარულით იყვირებს).

სოსანა (შაქროს). შაქრო! ჩვენია, ჩვენი!

ავ. ჟღენტი. ნუ გიხარია, ნუ! ებრაელმა სთქვა: „ღმერთო პირველათ ჩემი შეილი დაამარცხეო“. ბოლოს გაიგონე თუ ბიქი ხარ.

სიმონი. ბატონებო, სიჩუმეა საჭირო.

პოლიევქტი. სოსანა მუდამ იღრიკება. მაგის სიცილს ბაჟი არა აქვს.

გიორგი. Я протестую противъ такой анархii.

სიმონი. მოქალაქენო, სიჩუმეა საჭირო. (სო-სანა თავებს უჭრის კონვერტებს და უყრის წინ სიმონს, სიმონი ბიულეტენებს იღებს და ხმა მაღლა იძახის).

სიმონი. პირველი, პირველი, პირველი პირ-ველი...

ავ. ჟღენტი (აწყვეტინებს). А можетъ быть четвертый, нѣтъ!

აღ. ჟღენტი (აწყვეტინებს). Или третій можетъ быть!

სიმონი. არა, ბატონებო, არა.

ზოლივექტი. Въ самомъ дѣлѣ, а можетъ быть второй?

სიმონი. ბატონებო, თქვენ მიშლით მე. მე ამოვიცითხავ ნომრებს, დავსდებ მაგიდაზე და ვისი ნომერიც იყოს, იმ პარტიის წარმომადგენელმა დაიწყოს წინ და შემდეგ ცალკალკე დაფთვალეთ.

ჟგელანი: Правильно, правильно! продолжайте.

სიმონი (განაგრძობს). მეოთხე, პირველი, პირველი, პირველი, მეორე, პირველი, პირველი, პირველი, პირველი...

ღაგ. ჟღენტი (აწყვეტინებს). კაცო, სულ პირველი ის ოხერი ჩემი ჩაგდებული ტრეტი ნომერი მაინც სად დაიკარგა!! Вотъ ейъ Богу!!

სიმონი (განაგრძობს). მესამე...

ჟგელანი (ტაშით). ბრავა, ბრავა! მოგვილოცავს დავით, მოგვილოცავს! (სიმონი განაგრძობს, დიდი უმრავლესობა პირველი ნომერი ამოდის. სოციალ-დემოკრატი ვერც კი ასწრებს ბიულეტენების აკრფვას, სხვა პარტიების წარმომადგენლები სხედან გულ-ხელ დაკრფვილი და შესტკერიან. ხან და ხან გამოდის მათი ნომრებიც და ზანტათ იწყობენ წინ).

ზოლივექტი (გადაჰხედავს ნაც. დემოკ. ბიულეტენებს). რაგა საქმე?

ჟესევი (ოხუნჯობს). Пока ничего, жерჯერობით ჰაჰავას თავია გასული და ფეხების რა მოგახსენოთ. (საერთო სიცილი).

სიმონი. ბატონებო, სიჩუმეა საქირო, სიჩუმე. (იღებს ნომრებს) პირველი, მესამე, პირველი, პირველი...

რეპეკა (ნუცას). ნუცა, ნუცა, უყუროე ჩვენ დავითს რაგა ბლომათ უწყვიდა წინ. ეტყობა გვარიანად მიდის ჩვენი მესამე ნომრის საქმე.

ნუცა. Какой чертъ, ჩვენი ბიულეტენები სქეულია და მიტომ გეჩვენება ასტე. (შაქრო პირ დეჩენილი მისჩერებია სოციალ-დემოკრატიების ბიულეტენებს და თვალეები ეტრემლება).

რეპეკა (შაქროს). ბიკო, შენ მეოთხე ნომერი ხარ ჩვენ სიაში, არა?

შაქრო. მეოთხე ვარ, მარა რა ყრია!

რეპეკა. რამ წავახდინა, ბიკო! ოთხი კი არა ხუთიც გავალთ, ნიჩევა. ვერა ჰხედავ დავითს რამ სისხოთ უწყვიდა წინ ბიულეტენები.

შაქრო. ნეტა ნიკო გავიდოდეს და ჯანაბას ჩემი თავი.

სიმონი. ბატონებო სიჩუმე, გთხოვთ.

რეპეკა. ბატონო, ჩვენ გაჭირვებაზე აღარ გვალაპარაკებ!

სიმონი. აქ სიჩუმეა საქირო.

შაქრო. ბატონო, კარანდაში შემაცივდა ხელში, სულ ხუთი ხმა არ აღმინიშნავს და აღარც მალაპარაკებთ!

კრიგელი. } ხა, ხა, ხა, ხა! ჩვენი ნომრები წესამსონი. } რე, ბიკო, ჩვენი და აღარ შეგაისიდრე. } ცივდება კარანდაში.

სიმონი. Господа, тутъ видно страсти разгораются и я призываю Васъ къ порядку. (განაგრძობენ თვლას. დიდი უმრავლესობა პირველი ნომერი ამოდის, სხვა პარტიების წარმომადგენლებს ყვითელი ფერი ეღებათ. სოციალ-დემოკრატიები ბრწყინავენ). ამზაირათ, ბატონებო, საერთო ხმების ჯამი არის 1256. ამათში სამი გასვრილ-და-ჩხაზნილია, რაც არ ჩათვლება კაიონიერად. ერთი კონვერტი ცარიელია, ხოლო ერთ კონვერტში ორი ხმა ღვეს.

ზოლივექტი. ეგ აღბათ ვინმე განუყრელმა ცოლქმარმა ჩადო ერთად, რადგან ხმის მიცემაშიაც არ უნდათ დაშორება. Вотъ счастливая пара!

სიმონი (ზარს არაწყუნებს). პოლივექტ, სიჩუმეა საქირო. (განაგრძობს) ამზაირად, ბატონებო, თუ იმ ხუთ ხმას არ მივიღებთ ჰხედველობაში, საერთო ჯამი ხმებისა იქნება 1251.

იღ. ჟღენტი (თვალეებს აცეცებს). მეოთხე ნომერი ხომ არ ურევია იმ ყუთში?

ღაგ. ჟღენტი (წამოიჭრება). ან იქნება მესამე იყოს?!

სიმონი. არა, ბატონებო, პირველი და მეორე ნომერია.

იღ. ჟღენტი. } მას გაბათილებულია, გაბათი-ღაგ. ჟღენტი. } ლეზული.

ზოლივექტი. იფ, იფ, იფ... თქვენ რას აგებთ. რა გენაღვლებათ?

ნუცა. } Разумѣется გაბათილებულია!
რებეკა.

გრიგორი. }
ისიდორე. } Неправда სწორია, სწორი!
სამსონი.

სამსონი. მოქალაქენო, გთხოვთ ნუ ერევით საარჩევნო კომისიის კომპეტენციაში და აცალეთ საქმის დაბოლოება. (კენჭის ყრის შემდეგ ის ხუთი ხმა გაბათილებულათ ცხადდება, შემდეგ ითვლიან ყველა პარტიების ხმებს ცალცალკე. ცოტახნის შემდეგ სამსონი აცხადებს არჩევნების შედეგს). ამნაირად, ბატონებო: სოციალ-დემოკრატებს ეყოლებათ მომავალ ქალაქის თვითმართველობაში 14 ხმოსანი, ესერებს—2, ნაც. დემოკრატებს—2, ს. ფედერალისტებსაც—2.

რებეკა. აჰ! (იკივლებს და გულ-შეწუხებული დაეცემა).

ნუცა. მიშველეთ, ექიმი! (ყველანი წამოკვივდებიან, ექიმი მაჯას უშინჯავს).

სამსონი. დაწყნარდით, ბატონებო. მე, როგორც ექიმს მენდეთ, არა უშავს რა, ნერვები დაუწყნარდება და ყველაფერი გაივლის.

შაქრო (ღრიალით მივარდება). ვაიმე თავო დალუბული! რებეკა, რებეკა, რას შობი, რეიზა გვტიებობლიად! მთელი ჩვენი გვარი იმ უკუღმართ სოციალ-დემოკრატებს გაჰყვა, თვით მთელი ჩემი ოჯახიც კი, მხოლოდ შენ იყავ ჩვენი გვარის დამამშვენებელი და შენც გვღალატობ, სირცხვილი შენთვის!

რებეკა (ლულუღლით). არა ნუ გემინიანთ, არ მოგვედები. სოციალ-დემოკრატების ჯინაზე უნდა ვიცოცხლო.

ნუცა. დაიწყნარე ნერვები, ჩემო რებეკა, ჩემო რენეგატო, ესლა გეჭირია შენი სიცოცხლე, რომ კიდევ მრავალი სოციალ-დემოკრატები გაარენგატო. აბა ვახილვე თვალეები. (რებეკა მოსულიერდება და ღვება. ფედერალისტები გაძას ქხვევიან და ულოცავენ მშვიდობით გადარჩენას).

სამსონი. ბატონებო დამშვიდდით და დასხედით თქვენ ადგილებზე. (ილ. ჟღენტს) აბა დაგწეროთ ოქმი და მოვრჩეთ ამ არჩევნების ხლაფორთს. (ილ. ჟღენტი, დავ. ჟღენტი და პოლიციეტი გაჩუმებულნი ღვანან. ბოლოს ილ. ჟღენტი არღვევს სირუმეს და ვაი-ფლის კლპიტებს მღერის. მას სხვებიც აჰყვებიან).

ილ. ჟღენტი ნ. დ. რას ამბობ, ბატონო, რაღა შეოქმება, მარკოზა ფხალაძე კაცო, გარეთ ვვრჩება! ვაი, ვაი, ვაი!

პოლიციეტი. სოციალისტოჯან, ტავარიშ კოწია*), ნუ თუ შენ გაშავდი, რა ცოდვამ გიწია! ვაი, ვაი, ვაი!

დავ. ჟღენტი. ნუ თუ ხმოსნად მხოლოდ გვყავდეს უნდა ორი, აფსუსია გარეთ, შაქრო ორატორი! ვაი, ვაი, ვაი!

რებეკა და }
ნუცა. } დაიღუპეთ, გოგო, სადიკომ გვაჯობა უი მას, ვი მას, ქირი და გაქრობა! ვაი, ვაი, ვაი!

სამსონი. დაიშალეთ აწი, რაც მოხდა, წავიდა, გაიგეთ ესდები თოთხმეტი ვავიდა! ვაი, ვაი, ვაი!

დავ. ჟღენტი. }
ილ. ჟღენტი. } ყველანი }
პოლიციეტი. } ერთად. } ეგ გვკლავს რომ ესდები, თოთხმეტიმდე ვაძერა, ვიყაყანეთ ტყვილა, ენას კანი ვავეძვრა! ვაი, ვაი, ვაი!

გოგია.

წერილი რედაქციის მიმართ

პასუხად მლ. ჯავახიას**)

ბ. ჯავახიავ! გაზეთ „საქართველოს“, ანუ უკეთ რომ ვსთქვათ „საეკლესიო უწყების“ მე 178 ნომერში მოთავსებულია თქვენი წერილი ქ. ახალენაკიდან, თავისუფალ ეკლესიის ქრისტიანულ კავშირის სახელით, სადაც უღრმეს გულისწყრომას მიცხადებთ, როგორც პიესა „ავტოკეფალიის“ ავტორს, მითამ რომ ვითომ მე ამ პიესით შეურაცყოფა მივაყენე სარწმუნოებას.

თქვენმა პროტესტმა, მართალი მოგახსენოთ, მე დიდათ გამახარა. სჩანს ჩემი შრომა ტყუილად არ დაკარგულა და პატარა პიესა, „ავტოკეფალია“ სარკე გამხლარა თქვენი, როგორც კავშირის თავ-

*) იგულისხმეთ ესერების სიის მეტრე კანდალტი.
**) სსშუხსრადამ წერილის დაბეჭვდა ძლიერ დავანდა, სხვა და სხვა, რედაქციისაგან დაშოკიდებულ შიშებითა გამო.

მეღლომარის ამხანაგის და მრავალი კრებაზე დამსწრე წევრთათვის. თქვენ „ავტოკეფალიის“ გმირ „ზოსიმეში“, რომელიც თავის ხასისთან არ შეიყოფაში, ქა-მა სმა გაძლომაში და ჯიბის ვასქელემაზე ლაპარაკში ატარებს დროს, დაგინახავთ თქვენი თავი, რაიც წყეშმარტად სასიამოვნოა ჩემთვის. აქედან აშკარაა თუ რაზე ვაწიწმატებულხართ ასე. რასაკვირველია არ გეპიტნავებოლათ თქვენ იმ ფარული და ბნელი საქმეების გამოძეღავენება, როგორც მრავალი წლეუბის განმავლობაში იწარმოებდა სამღვდელოება და ისედაც დაბეჩავებულ ხალხს თვალს უხვევდა. ის დრო წავიდა ბ. ჯავახიავ, როდესაც თქვენ შესახებ ძალიან ცოტა შეიძლება თქმულიყო.

მე მიკვირს რამ ავადღეღათ ასეა რა არის იმ პიესაში ისეთი, რამაც თქვენი აღშფოთება გამოიწვია! ნუ თუ ტყუილია ის, რომ მღვდელების დიდი უწრავლეობა ხალხის ვაგლეჯაზე და თავის ჯიბის ვასქელემაზე ფიქრობს? ნუ თუ ტყუილია ის, რომ მღვდელები ეკლესიის დაბალ მსახურთ, როგორც არიან მეღვთისნენი, იჯაბნიან, ხშირად არაფერს აძლევენ, თავის ჯიბეს ისქელებენ და ამ ნიადაგზე დაუსრულებელ ჩხუბს და ალიაქოთს აქვს ადგილი მღვდელსა და მეღვთისნეს შორის? ნუ თუ ტყუილია ის რომ მღვდელების დიდი უმრავლეობა, რომელიც მღვთისნებთან არიან გამოსულეები „ავტოკეფალიას“ მხარს უჭერენ იმ იმედით, რომ ეკლესია-სამონასტრო შემოსავალი ჩვენი იქნებაო და ამით არხეინად ვიცხოვრებთო.

მე ამ პიესაში მყავს გამოყვანილი მღვდელი, რომელიც ავტოკეფალიამდე ფედერალისტი იყო, მარა როცა მას მისი ძმისწული, ნამდვილი წმინდა-წყლის ფედერალისტი უხსნის რომ ეკლესია-სამონასტრო მიწები, როგორც ყოველივე სოციალისტური პროგრამით, ისე ჩვენი პროგრამითაც ხალხის საკუთრებათ უნდა გადაიქცესო, ეს მღვდელს არ მოსწონს, ავდებს ძმისწულის სახლიდან და მეღვთისნესთან ერთად სასოწარკვეთილებაში ვარდება.

აი მთელი სიუჟეტი პიესისა! ერთი მითხარით სად არის აქ სარწმუნოების შეურაცყოფა?

როგორც თქვენ სწერთ, შეიძლება მართლა ბავშვებმა ითამაშეს პიესა და როლის უცოდინარობით რაც მოადგათ პირზე ის წამოაყრანტაღეს, მაგრამ განა ამაში ავტორია დამნაშავე?

მეკვირს ქეშმარტად, რომ ქრისტეს ჯვრის მატარებელს ვავიწყდებათ ქრისტეს მცნება და თქვენ მოყვას ასე აღშფოთებით გულის წყრომას და რისხვას უგზავნით!

ბატონო ჯავახიავ! როდესაც საპროტესტო წერილსა სწერდით, რატომ არ შეიწუხეთ თავი და ერთი მაინც არ წაიკითხეთ ის თქვენგან ყბად აღებული პიესა „ავტოკეფალია“, რომ ნამდვილი წარმოდგენა გქონოდათ პიესაზე?

ან იქნება თქვენ იმას უძახით სარწმუნოების შეურაცყოფას, რომ ჩემი პიესის გმირი „ზოსიმე“ თავის ხასს ეუბნება: „შენ ისეთივე ცოლი ხარ ჩემი, როგორც მარიაში იოსებისაო“. განა ეს შეურაცყოფა არის სარწმუნოებისა? ეს შეურაცყოფაა ხალხის და თუ გნებავთ სარწმუნოებისაც, რადგან თქვენ მას ამხინჯებთ და ხალხს ტყუილებითა ჰყვებით.

თქვენ არ გინდათ მართალი უთხრათ ხალხს დღესაც კი, თავისუფალ ხანაში და კიდევ დიდხანს გინდათ ისარგებლოთ ხალხის შეუგნებელი ნაწილით, კიდევ დიდხანს გინდათ სვაგებოგიით ასხდეთ ხალხს თავზე და სწიწნოთ, მაგრამ უკაცრავათ, ვაგიფრინდათ ის დრო, თქვენი ლილა უკვე გახუნებულია.

ასე რათა სწყრებით, ბატონო ჯავახიავ? მე განა თქვენივე სახარებით არა ვლაპარაკობ! განა თქვენ არ გიწერიათ სახარებაში ის, რომ იოსები მამა იესოსიო, იოსები ქმარი მარიამისაო?

ნურას უკაცრავათ, მაგრამ ეს თქვენი პროტესტი სარგებლით დაიბრუნეთ უკან და ხალხის მოტყუილებაზე კი ხელი აიღეთ, თორემ ის ხალხი, რომელსაც მრავალი წლობით წურბელოსავით ეკიდებით, არ შევარჩენთ თავის აბუჩათ ავდებას და სასტიკათ ვაგებინებთ პასუხს, თუნდაც ქერქი გამოიცვალოთ და თავისუფალი ეკლესია „იარლიკათ“ მიიწებოთ.

„ავტოკეფალიის“ ავტორი გოგია.

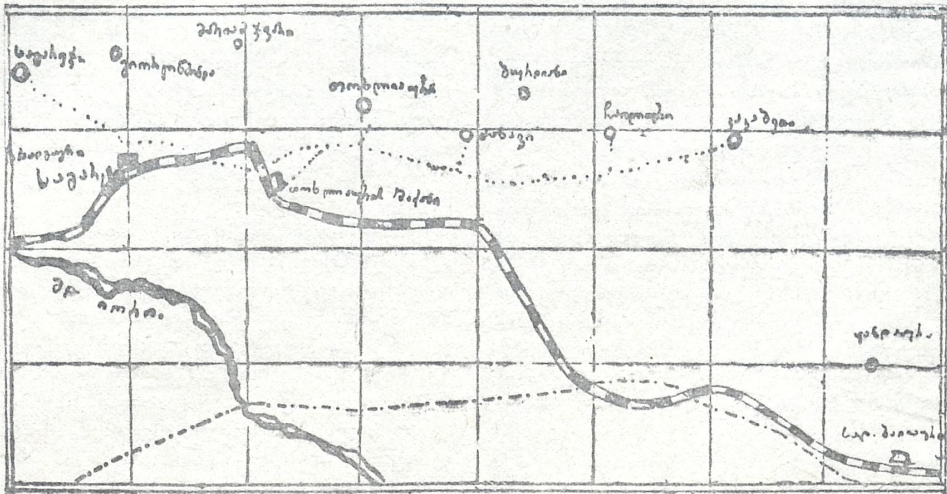
ამბ. რედქტორო!

ამ ორი კვირის განმავლობაში ბ. ნ. „ისკანდერი“ „მშვიდის მათარაზის“ ნომერში ორჯერ ენებოდა ჩემს პიროვნებას. არ ვიცი რად ჩაუფარდა ამ კაცს ჩემი უნი. შეიძლება იმიტომ რომ, სამი თვის განმავლობაში, რაც შემძლია დავამტკიცო, რაც შემძლია შეუსვენრად ვმუშაობდი ხალხის საკეთილდღეოთ და რადგან წინა ნომერში სრულიად დაუმსახურებლად ვარ გალანძღული, როგორც სამაშ. კომიტეტის წევრი და მე 37 წლში კი ვხედავ მხოლოდ კერძო ინტერესებზე აშენებულ ზღაპარს. ვიწვევ ბ. ნ. „ისკანდერს“ სამედიატორო სამართალში. ჩემის მხრივ მედიატორებათ ვისახელებ ლადიმერ დათუნაიშვილს და მიხაკო მგელაძეს. მოპირდაპირესაც ვსთხოვ წამოაყენოს თავისი მედიატორე. საქმე გირჩევა ადგილობრივად. სამედიატორო სასამართლოს რეზოლიუცია საცვებით იქნება გამოქვეყნებული ვაზეთში.

თუ ბ. ნ. „ისკანდერი“ ხუთი დღის განმავლობაში დღეიდან აპის გამოცხადებისა, არ წამოაყენებს თავის მედიატორეს, უფლებას ვიტოვებ ჩემს თავზე ვუწოდო მას ცრუ კორესპოდენტი.

გიორგი ჩხაიძე.

სარკინისგზო კარკატურა.

პირველი შემთხვევაა ჩვენი ჟურნალის ისტორიაში ამგვარი კარკატურის მოთავსება. ამიტომაც, თუ არ მცირე განმარტება, მკითხველი მას ვერც გაიგებს. მეტსაც ვიტყვი: ვერ გაიგებს არა თუ მკითხველი, არამედ ვერც კახეთის რკინის გზის მართვლობა, რომლისთვისაც უმოაერესად დანიშნულია სურათი.

სურათზე აღნიშნულია კახეთის რკინის გზის ნაჭერი სადგურ საგარეჯოსა და ბადაიურს შუა.

გზის ერთ მხარეზე დახატულია სოფლები, რომლებიც ამ ნაჭერს გზისას დასწვდებიან: საგარეჯო, გიორგი წმინდა, მარიამ ჯვარი, თოხლიური, მანავი, ბურღიანი, ჩაილური*) და კაკაბეთი.

*) გაგეგმვებთან თქმულება „ჩაილურის წელის“ შესახებ, რასაც ვერ ასდგება ვერც ეს კარკატურა.

საგარეჯო, გიორგი წმინდა და მარიამ ჯვარი სადგურ საგარეჯოს სწვდება.

თოხლიური, მანავი, ბურღიანი, ჩაილური და კაკაბეთი კი შუა ადგილას არიან. კახეთის რკინის გზის გამგეებმა ამ სოფლებისათვის განიზრახეს ბაქანის აგება და ორიოდ წელიწადს არჩიეს იმისათვის შესაფერი ადგილი. ბოლოს მოიფიქრეს და ააგეს ბაქანი საგარეჯოდან ოთხი ვერსის მანძილზე. არჩევანი ამ ადგილისა იმით არის დასაბუთებული, რომ ერთხელ აქ მატარებელი ლიანდაგიდან გადავარდა. სხვა უპირატესობა, თუ ღირსება მას არაფერი აქვს, თუ ანგარიშში არ მივიღებთ იმ უმნიშვნელო ფაქტს, რომ იქა ხტებიან ბნი გიორგი გვაზავა და ჩვენი რედაქტორი პატივცემული ეშმაკი.

სოფ. მანავისა, ბურღიანისა, ჩაილურისა და კაკაბეთისათვის ეს ბაქანი იმდენათ არის გამოსადგვი, როგორც ჭაჭიეთისათვის.